

6. LOKAKUUTA 2022

TALOUSSUUNNITELMA 2023-2026
TEKNISEN LAUTAKUNNAN TOIMIALA

Teknisen lautakunnan toimiala

Teknisen lautakunnan toimiala	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Selite				1000e	1000e	1000e
TULOT	23 443 666	22 838 400	18 197 600	17 756	17 902	17 947
MENOT	-24 221 723	-24 720 400	-19 158 100	-17 610	-18 264	-18 122
NETTO	-51 786	-604 200	-699 200	373	-135	52

Teknisen lautakunnan toimiala	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Selite				1000e	1000e	1000e
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	10 161 976	10 730 600	8 597 400	8 422	8 468	8 488
Maksutuotot	20 231	700	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	803 587	0	206 100	130	130	130
Vuokratuotot	12 185 701	12 103 200	9 391 700	9 202	9 302	9 327
Muut toimintatuotot	272 172	3 900	2 400	2	2	2
Toimintatuotot	23 443 666	22 838 400	18 197 600	17 756	17 902	17 947
Valmistus omaan käyttöön	1 367 151	1 913 000	897 500	863	863	863
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-7 978 648	-8 104 100	-6 504 900	-6 531	-6 702	-6 560
Palvelujen ostot	-8 612 717	-8 860 600	-7 163 900	-5 869	-5 905	-5 901
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	-4 607 386	-4 899 800	-4 036 800	-3 863	-3 909	-3 915
Avustukset	-6 087	-6 300	-106 400	-106	-106	-106
Vuokratulot	-2 939 810	-2 782 400	-1 280 000	-1 178	-1 579	-1 577
Muut toimintakulut	-77 076	-67 200	-66 100	-63	-63	-63
Toimintakulut	-24 221 723	-24 720 400	-19 158 100	-17 610	-18 264	-18 122
TOIMINTAKATE	589 094	31 000	-63 000	1 009	501	688
Rahoitustuotot ja -kulut	-640 880	-635 200	-636 200	-636	-636	-636
VUOSIKATE	-51 786	-604 200	-699 200	373	-135	52
Poistot ja arvonalentumiset	-9 162 971	-8 413 000	-9 255 000	-8 187	-8 418	-8 309
TILIKAUDEN TULOS	-9 214 757	-9 017 200	-9 954 200	-7 814	-8 553	-8 257

Investoinnit

Toimialan investointien taso säilyy poikkeuksellisen korkeana vuonna 2023. Pääosa investointimenoista muodostuu palveluverkkopäätösten mukaisista koulu- ja päiväkotikohteista. Kirkonkylän koulun hankesuunnittelu on valmistumassa, ja toteutus ajoittuu vuosille 2023-24. Hankesuunnitelman hyväksymisvaiheen yhteydessä päätetään hankkeen rahoitusvaihtoehtoista. Koulun toteutus on linjattu puurakenteiseksi.

Tilakeskuksen investointitaso laskee huomattavasti ja tilakeskus valmistautuu kaupungin rakennuskannan ylläpitoon. Kuntatekniikan investoinneissa painottuvat vuonna 2023 katujen ja vesihuollon rakentaminen sekä vesihuollossa pohjavedenoton kehittäminen, vesilaitoksen digitalisoinnin lisääminen sekä vesilaitoksen korjausvelan selvittäminen.

Jatkuviin perusluonteisiin investointimenoihin kuuluvat mm. asfaltointikohteet, katuvalaistus, routavaurioiden korjaus sekä pumppaamoiden ja vesihuoltoverkoston saneeraus. Kuntatekniikan investointisuunnitelmassa on huomioitu koko taloussuunnittelukauden tavoite edistää kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita ja kaupunkiympäristön esteettömyyttä.

Liikenteen ja kaupunkiympäristön suunnittelussa priorisoidaan kestävätkä liikkumismuodot ja hyvinvointi. Investoinneilla toteutetaan kaupungin hyvinvointityön (Hyte) ja Hinku-sitoumuksen sekä seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja MAL-sopimuksen tavoitteita.

VESIHUOLTO	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Investoinnit				1000e	1000e	1000e

MENOT	-931 280	-1 690 000	-2 220 000	-1 230	-1 230	-1 230
NETTO	-931 280	-1 690 000	-2 220 000	-1 230	-1 230	-1 230

Kävelyn ja pyöräilyn olos.keh. Investoinnit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024 1000e	TS 2025 1000e	TS 2026 1000e
MENOT	-132 674	-1 900 000	-1 000 000	-1 000	0	0
NETTO	-132 674	-1 900 000	-1 000 000	-1 000	0	0

Keskustan kehittäminen Investoinnit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024 1000e	TS 2025 1000e	TS 2026 1000e
MENOT	-181 380	-500 000	-1 200 000	0	0	0
NETTO	-181 380	-500 000	-1 200 000	0	0	0

Mustikkahaan katu Investoinnit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024 1000e	TS 2025 1000e	TS 2026 1000e
MENOT	0	-150 000	-1 000 000	-1 000	-850	0
NETTO	0	-150 000	-1 000 000	-1 000	-850	0

Ala-Musterin vedenott. korjaus Investoinnit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024 1000e	TS 2025 1000e	TS 2026 1000e
MENOT	-765 608	-2 500 000	-600 000	0	0	0
NETTO	-765 608	-2 500 000	-600 000	0	0	0

TEKNIikka Investoinnit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024 1000e	TS 2025 1000e	TS 2026 1000e
TULOT	735 661	0	0	0	0	0
MENOT	-19 482 536	-19 724 000	-4 953 000	-6 500	-3 710	-5 020
NETTO	-18 746 876	-19 724 000	-4 953 000	-6 500	-3 710	-5 020

TEKNIikka YHTEENSÄ Investoinnit	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024 1000e	TS 2025 1000e	TS 2026 1000e
TULOT	735 661	0	0	0	0	0
MENOT	-22 424 758	-26 464 000	-10 973 000	-9 730	-5 790	-6 250
NETTO	-21 689 097	-26 464 000	-10 973 000	-9 730	-5 790	-6 250

Toiminnan kuvaus

Tekniikkatoimiala palvelee koko kaupunkiyhteisöä ja kaupunkiorganisaation muita toimialoja tuottamalla toimivan ja viihtyisän kaupungin edellyttämiä yhdyskuntateknisiä palveluita sekä toimitila-, ruoka- ja siivouspalveluita. Toimialan organisaatioon kuuluu kolme palvelualueita: kuntateknikka, tilakeskus sekä ruoka- ja siivouspalvelut.

Toimialajohtajan katsaus

Vuotta 2023 ohjaavat edelleen kouluinvestointihankkeet ja ilmastotavoitteet, mutta myös energiatehokkuus. Palveluverkkopäätösten mukaisia kouluhankkeita valmistellaan kirkonkylän koulun rakentamisen suunnittelulla. Kirkonkylän koulun ja päiväkodin hankesuunnitelman valmistelut etenevät valtuuston linjapäätösten mukaisesti.

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita ja kaupunkiympäristön esteettömyyttä edistetään kaupungin hyvinvointityön, hiilineutraaliusitouxmuksen (Hinku-kunta) sekä uuden Lahden seudun MAL-sopimuksen tavoitteiden mukaisesti. Siltakadun ja Laaksokadun saneeraus valmistuu ja Kaivokadun uudistussuunnitelmat käynnistyvät. Kaupungin vetovoimaa ja asukkaiden hyvinvointia edistetään toteuttamalla kehittämishankkeita (esimerkiksi lsiäisen vesistökunnostus).

Vesihuollon varmuutta parannetaan ja korjausvelan poistamista valmistellaan muun muassa luokittelemalla investointikohteita analyttisemmin sekä priorisoimalla investointeja luokittelun perusteella.

Kaupungin energiatehokkuutta edistetään mm. Hinku-tavoitteiden mukaisesti. Hulevesien hallintaan kiinnitetään huomiota insinööriyöstä saatujen kehittämisehdotusten avulla. Muita kehittämisen painopisteitä ovat paikkatiedon parempi hyödyntäminen ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin edistäminen.

Ilmastotyötä ja energiatehokkuutta edistetään infrastruktuurin tiedonhallintajärjestelmien laajentamisella ja automatisaatiolla sekä toimialojen yhteistyöllä ja viestintää tehostamalla.

Hyvinvointialueuudistuksessa siirtyy erityisesti ruoka- ja siivouspalvelujen henkilöstöä (34 hlöä) ja tilakeskuksen henkilöstövaikutukset ja -kohdistukset ovat edelleen selvitysvaiheessa kaupungin jo myymien tai myyntiin tulevien kiinteistöjen takia.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Tekniikkatoimialan tavoitteiden toteuttaminen edellyttää digitiekartan toimien toteuttamista, kuten tiedolla johtamisen lisäämistä ja sähköisiä palveluja, jotta asukkaiden ja asiakkaiden tarpeisiin pystytään vastaamaan. Esimerkiksi energia- ja ilmastokysymykset vaikuttavat toimialan hankintoihin ja palveluihin.

Toiminnan painopistealueet toimialalla (KEVA-kyselystä ja kehityskeskusteluista)

- Arjen toimivuus, resurssien riittävyys ja sujuvien palveluprosessien varmistaminen
- Viestinnän ja vuorovaikutuksen lisäämistä asiakastarpeiden mukaisesti
- Opiskelija- ja hankeyhteistyön hyödyntämistä sekä uuden osaamisen arki-soveltamista

Toiminnan painopistealueet palvelualueilla (KEVA-kyselystä ja kehityskeskusteluista)

Kuntateknikka

- Esihenkilötyö
- Palautteenantaminen
- Strategian saaminen ymmärrettäväksi oman työn kannalta

Ruoka- ja siivouspalvelut:

- Asiakaspalaute
- Palaute antaminen henkilöstölle
- Henkilöstön osallistaminen toiminnankehittämiseen

Tilakeskus

- Asiakaspalautteen kerääminen ja käsittely
- Johtamisen avoimuus esihenkilötyössä
- Oman työn vaikutukset strategian toteuttamisessa

STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/TOIMIALA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)
Vastuuhenkilö: Teknisen toimen johtaja

Valtuusto on hyväksynyt alla olevat tavoitteet toimialan valtuuston sitovuustason tavoitteiksi. Tavoitteet on johdettu strategiasta.

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2023
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Toimiva arki Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola 	<ul style="list-style-type: none"> Edistetään esteettömyyttä Pidetään hyvänä puistojen ja liikuntapaikkojen asiakastytyväisyyttä Tuetaan Hyvinvointiohjelman mukaisia tavoitteita Toteutetaan sekä edistetään uusituvan energian järjestelmiä (esim. aurinkosähkö- ja maalämpöjärjestelmiä)
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none"> Muuttovoiton vahvistaminen Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä Monipaikkainen Heinola 	<ul style="list-style-type: none"> Lisätään houkuttelevuutta ja elinvoimaa kaupunkiympäristö- ja liikenneverkkoinvestoinneilla Tuotetaan toimivia ja arkea tukevia yhdyskuntateknisiä palveluja Hyödynnetään kehittävää ja osallistavaa korkeakouluysteistyötä (ml. Salpaus)
Vahva kaupunkiyhteisö <ul style="list-style-type: none"> Laadukas päätöksenteko Osallisuuden vahvistaminen Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään ja hyödynnetään rakennus- ja yhdyskuntainfrastruktuurin tietojärjestelmiä Työhyvinvointiin panostaminen (työhyvinvointikyselyn tulokset hyvällä tasolla) Kootaan systemaattisesti asukas- ja asiakaspalautetta sekä viestitään kaupungin digikanavissa
Kestävä talous <ul style="list-style-type: none"> Velkamäärän vähentäminen Käyttötalouden tasapaino Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit 	<ul style="list-style-type: none"> Tiivistetään kaupungin toimipisteiden verkostoa ja parannetaan tilatehokkuutta Tehdään korjausvelka-analyysin pohjalta investointisuunnitelma 2020-luvulle ja toteutetaan vesilaitoksen korjausvelka-analyysi Pienennetään kaupungin kiinteistötasetta Hyödynnetään kaupunkipuistoa hiilinieluna Tiivistetään omistajanohjauksella toimialojen yhteistyötä

Tunnusluvut

Tunnusluku	Toteutuma 2021	Ennuste 2022	Tavoite 2023
Katujenhoidon kustannus, €/m ²	1,14	1,14	1,16
Vuotoveden osuus jätevedenpuhdistamon vastaanottamasta vesimäärästä, %	47,10	46%	45%
Ateriasuoritteen keskimääräinen tuotantokustannus, €	3,67		3,20€
Siivouspalvelun tuntikohtainen kokonaiskustannus, €/h (ei sisällä sotealueen kohteita) Koronavaikutus, koulut ja uimahalli suljettuja, resurssisiirto sotepalveluun	19,09		
Siivouspalvelun pinta-alakohtainen kokonaiskustannus, €/neliöt (ei sisällä sotealueen kohteita)	1,60		
Laitoshuoltajapalvelut vuodeosasto hoitovuorokausi / €	27,37		Toiminta siirtynyt sotetoimijalle
Asumispalvelujen ateria- ja siivouspalvelu, hoitopäivä / €	14,67		Toiminta siirtynyt sotetoimijalle

Riskienhallinta

Tunnistettu riski	Riskiarvo	Hallintakeino	Vastuu
Henkilöstöriskit (henkilöstön vaihtuma ja rekrytoinnin onnistumisen epävarmuus)	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 3 	Ennakoiva henkilöstösuunnittelu. Hiljaisen tiedon siirron varmistaminen. Positiivinen työnantajakuva	Teknisen toimen johtaja, Rakennuspäällikkö, Kiinteistöpäällikkö, Palvelupäällikkö
Hankintojen aikataulun venyminen	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 2 	Hankinta-asioiden koulutus ja ohjeistus. Investointisuunnitelma pitemmälle ajanjaksolle. Ennakoiva työnsuunnittelu.	Rakennuspäällikkö, Kiinteistöpäällikkö, Palvelupäällikkö
Äkillinen toimintahäiriö ruokapalveluissa (sähkön- tai vedenjakelun häiriö, muu toimitushäiriö tms.)	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 1 	Varastossa väh. 2 päivän valmiusruoka. Sovittu ilmoitusjärjestelyt vesihuollon tai sähkönjakelun suhteen. Ruokapalvelun omavalvonnassa ohjeet äkillisiin toimintahäiriöihin.	Palvelupäällikkö
Vesihuoltolaitoksen äkillinen kriisi	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 1 	Varautumissuunnitelmat ajan tasalla	Rakennuspäällikkö
Liikenneonnettomuus pohjavesialueella	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 	Varautumissuunnitelmat ajan tasalla	Rakennuspäällikkö
Teollisuudessa onnettomuustilanne	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 	Varautumissuunnitelma ajan tasalla	Rakennuspäällikkö, Kiinteistöpäällikkö